

UNESCO Világkonferencia a Fenntartható Fejlődésre Nevelésről

Tanulj a bolygónkért. Tegyél a fenntarthatóságért.

#ESDfor2030

Berlini Nyilatkozat a fenntartható fejlődésre nevelésről

Preambulum

1. Mi, résztvevők a kormányzati, nemzetközi, kormányközi és nem-kormányzati szervezetek, a civil társadalom, a fiatalok, a tudományos közösség és az üzleti szféra képviselői, akik részt vettünk a 2021 május 17. és 19-e között online tartott Fenntartható Fejlődésre Nevelés Világkonferencián, melyet az UNESCO a Német Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztériummal és tanácsadó partnerként a Német UNESCO Bizottsággal szervezett, elfogadjuk ezt a nyilatkozatot.
2. Meggyőződésünk, hogy sürgős cselekvésre van szükség a drámai, egymással összefüggő kihívások, különösen a klímaválság, a biológiai sokféleség tömeges csökkenése, a szennyezés, a járványok, a mélyszegénység és az egyenlőtlenségek, az erőszakos konfliktusok és más környezeti, társadalmi és gazdasági válságok kezeléséhez, melyek veszélyeztetik az életet a bolygón. Meggyőződésünk, hogy e sürgető kihívások, melyeket a Covid-19 világjárvány felerősített, olyan alapvető átalakulást kívánnak meg, amely egy egymással és a természettel igazságosabb, befogadó, törődő és békés kapcsolaton alapulva a fenntartható fejlődés útjára terel bennünket.
3. Biztosak vagyunk abban, hogy a nevelés hathatós elősegítője a gondolkodásmódok és világnézetek pozitív megváltozásának és hogy támogatni tudja a fenntartható fejlődés valamennyi, a gazdasági, a társadalmi és a környezeti dimenziójának integrálását, biztosítva azt, hogy a fejlődési pályák nem kizárólag a gazdasági növekedést célozzák a bolygó kárára, hanem mindenki jólétét is a bolygó szabta határokon belül.

4. Biztosak vagyunk abban, hogy a 4.7. fenntartható fejlődési célhoz kötődő fenntartható fejlődésre nevelés (FFN) segíti mind a 17 fenntartható fejlődési cél elérését, és a szükséges átalakulás alapja, azáltal, hogy mindenki számára biztosítja a tudást, jártasságot, értékeket és hozzáállást, mellyel a fenntartható fejlődésért szükséges változás előmozdítóivá válnak. Az FFN lehetővé teszi a tanulók számára, hogy fejlesszék kognitív és nem-kognitív képességeiket, mint a kritikai gondolkodás, az együttműködéshez szükséges kompetenciák, a problémamegoldás, a komplexitással és a kockázattal való megbirkózás, a reziliencia építése, a szisztematikus és kreatív gondolkodás, és megerősíti őket abban, hogy állampolgárként felelősen cselekedjenek a minőségi oktatáshoz való jogukkal élve, amiképp azt az SDG 4 – Education 2030 dokumentum meghatározza. Meggyőződésünk, hogy az FFN alapja és elősegítője a természet iránti tiszteletnek, az emberi jogoknak, a demokráciának, a jogállamiságnak, a diszkriminációmentességnek, a méltányosságnak és a nemek közti egyenlőségnek. Továbbá elő kell mozdítsa az interkulturális megértést, a kulturális sokszínűséget, a béke és erőszakmentesség kultúráját, a befogadást és a felelős és aktív globális polgárságot.
5. Üdvözljük az új Fenntartható fejlődésre nevelés 2030-ig (ESD for 2030) keretprogramot és Végrehajtási ütemtervét, mint a következő 10 évre szóló útmutató dokumentumot, melynek célja, hogy mozgósítsa az FFN érdekében való cselekvést a következő prioritási területeken: szakpolitikák, a tanulási környezet átalakítása, a nevelők kapacitásfejlesztése, a fiatalok helyzetbe hozása és a helyi szintű tevékenységek.

Elköteleződésünk

1. Mandátumunk keretei között és felelősségi köreinkben, tekintetbe véve szükségleteinket, kapacitásainkat, rendelkezésre álló forrásainkat és nemzeti prioritásainkat, a következők mellett kötelezzük el magunkat:
 - a) Biztosítjuk, hogy az FFN alapvető eleme legyen az oktatási rendszereink minden szintjén, melyben a környezetért és a klímáért való cselekvés az alaptanterv részét képezi, miközben megőrzi a FFN holisztikus megközelítését, mely elismeri a fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának összekapcsoltságát.
 - b) Integráljuk az FFN-t az oktatás és a képzés minden szintjébe a kora gyermekkortól az egyetemig és a felnőttoktatásig, beleértve a műszaki és szakoktatást és képzést, valamint a nem-formális oktatásba és az informális tanulásba is annak érdekében, hogy az egyének egész életen át tartó és az élet sok területére kiterjedő tanulási lehetőségeket kapjanak a fenntartható fejlődés eléréséhez.

- c) Az FFN megvalósítása során hangsúlyt helyezünk mind a kognitív képességekre, a szociális és érzelmi tanulásra, mind a cselekvési kompetenciákra az átalakulás egyéni és társadalmi dimenziói érdekében. Elősegítjük az egyéni viselkedésbeli változást a fenntartható fejlődés, az egyenlőség és az emberi jogok tisztelete érdekében, valamint elősegítjük a rendszerszintű alapvető strukturális és kulturális változásokat, továbbá előmozdítjuk az ezen változások eléréséhez szükséges gazdasági, társadalmi politikai fellépést.
- d) Felhasználjuk az FFN erejét társadalmaink újratervezéséért, erősítve egyebek között a tudományos ismeretekhez való hozzáférést és az adatok megosztását, annak érdekében, hogy elősegítsük a kutatást, a tényekre alapozott szakpolitikákat, a demokratikus döntéshozatalt és az őslakos tudás elismerését, valamint, hogy előmozdítsuk a fenntartható és átalakuló gazdaságokat, melyek középpontjában az emberek és a bolygó jólétének tisztelete áll, továbbá, hogy segítse a rugalmas ellenállóképességet és a jövőbeli globális krízisekre való felkészülést.
- e) Erősítjük az egész intézményes megközelítést, felismerve, hogy a tanulók és az iskolai közösség akkor köteleződik el amellett, hogy demokratikusan részt vegyenek a fenntartható fejlődés elérésében, amikor az intézményük élő laboratóriummá válik, ahol megélhető a részvétel és az aktív állampolgárság, a méltányosság és a nemek közti egyenlőség, az egészség, a természettel való kapcsolata környezet tisztelete, az energiahatékonyság, a fenntartható fogyasztás és ahol a tanulás tapasztalatokra alapozott, cselekvés-központú, figyelembe veszi a helyi adottságokat és kultúrát, lehetővé téve a tanulók számára, hogy azt tanulják, amit megélnék, és azt éljék meg, amit tanulnak.
- f) Elismerjük a klímaváltozást, mint az FFN egyik prioritási területét, mely különös jelentőséggel bír a fejlődő kis szigetállamok számára, melyek külön figyelmet igényelnek az FFN végrehajtása terén tekintettel a klímaváltozásnak és a természeti katasztrófáknak való növekvő kitettségükre.
- g) Szintén elismerjük a tanárok kulcsszerepét az FFN előmozdításában és fejlesztjük a tanárok és más oktatási személyzet kapacitását minden szinten, továbbá biztosítjuk a teljes szektorális megközelítést az oktatás szükséges átalakítása érdekében.
- h) Kiaknázzuk az új, digitális és „zöld” technológiákban rejlő lehetőségeket annak biztosítása érdekében, hogy az ezekhez való hozzáférés, fejlesztésük és használatuk felelős, biztonságos, méltányos, inkluzív legyen, valamint kritikai gondolkodáson és fenntartható elveken és a kockázatok és előnyök megfelelő felmérésén alapuljon, továbbá elősegítse a nyílt oktatási tartalmakat, a nyílt tudományt és megfizethető e-tanulási lehetőségeket az FFN terén.

- i) Helyzetbe hozzuk a fiatalokat, mint a fenntartható fejlődésért szükséges változás képviselőit, azáltal, hogy lehetőségeket teremtünk a tanulásra és a civil szerepvállalásra, és ellátjuk őket a szükséges kompetenciákkal és eszközökkel, hogy az FFN-ben az egyéni és társadalmi átalakulás társalkotóiként vehessenek részt.
- j) Elsőbbséget biztosítunk a marginalizált lakosságnak, beleértve a fogyatékkal élő személyeket, a menekülteket és a konfliktus, válságok és természeti katasztrófák által érintett személyeket, inkluzív megközelítést alkalmazva azáltal, hogy olyan innovatív FFN szakpolitikákat támogatunk melyek a körülményekhez igazodóan beépítik az FFN-t veszélyhelyzeti oktatásba.
- k) Hangsúlyozzuk a tudáshoz és készségekhez való hozzáférésben a nemek közötti egyenlőséget és a diszkriminációmentességet, és biztosítjuk a nemek közötti egyenlőség érvényesítését az FFN-ben, ami a fenntarthatósági kihívások és lehetséges megoldások mélyebb és holisztikus megértését teszi lehetővé.
- l) Mobilizáljuk az FFN-t a szegénység, különösen a mélyszegénység elleni küzdelemben, és felvértezzük a tanulókat a megfelelő kompetenciákkal annak érdekében, hogy megfeleljenek az egyéni és társadalmi igényeknek, beleértve a műszaki és szakoktatást és képzést és a fenntartható életvitelhez szükséges készségeket, amelyek a biztosítják az emberi méltóságot és a tisztességes megélhetéshez való jogot.
- m) Elősegítjük a multiszektorális és a multidiszciplináris együttműködést az FFN terén a kormányzás minden szintjén, az oktatási minisztériumok és minden más, a fenntartható fejlődésre hatással bíró minisztérium között, biztosítva a teljes kormányzati megközelítést, melynek közepén az oktatási és a környezetvédelmi minisztérium közti megerősített együttműködés áll, továbbá más releváns csoportokkal való együttműködés, úgy mint a nem-kormányzati szervezetek, a tudományos közösség, az üzleti szektor, a fiatalok és mások.
- n) Támogatjuk az oktatás, a környezetvédelem, a klíma, a fenntartható gazdaság és más releváns fejlesztési tervek összehangolását globális, regionális és nemzeti szinten, és elősegítjük a különböző érdekelt csoportok közötti hálózatépítést annak érdekében, hogy az erőfeszítések kölcsönösen támogassák és kiegészítsék egymást, és előmozdítsák az FFN strukturális fősodorrá válását.
- o) Megfelelő forrásokat biztosítunk és megőrizzük az FFN hazai és nemzetközi finanszírozását a Covid-19 járvány idején és azon túl is, és hangsúlyozzuk a nemzetközi fejlesztési együttműködés szerepét a minőségi oktatás és a fiatalok helyzetbe hozása terén a fejlődő országokban oly módokon, melyek megerősítik az oktatás szerepét abban, hogy minden társadalom igazságosabb és fenntarthatóbb legyen.

- o) Monitorozzuk az FFN előrehaladását a fenntartható fejlődési célok átfogó monitorozása keretében, különösen a 4.7 célt, annak érdekében, hogy biztosítsuk, hogy a végrehajtást folyamatosan javítsuk és segítsük, hogy senki se maradjon hátra, létrehozzuk FFN-t értékelő rendszereket és előmozdítjuk az FFN előrehaladásának értékelésére vonatkozó kutatást.

A továbblépés

7. Felkérjük az UNESCO-t mint az ENSZ FFN-ért felelős szervezetét, hogy támogassa ennek a nyilatkozatnak a végrehajtását együttműködve a tagállamokkal, mobilizálva hálózatait, beleértve egyebek között az UNITWIN/UNESCO Tanszékeket, az UNESCO Társult Iskolákat és az UNESCO által elismert helyszíneket és biztosítva a végrehajtás előrehaladásának rendszeres felülvizsgálatát.
8. Elköteleződünk amellet, hogy ezen nyilatkozatot és rendelkezéseit a megfelelő globális, regionális, nemzeti és helyi folyamatokban érvényesítjük, előre tekintve olyan fontos mérföldkövekre, mint a 2021. évi ENSZ Biodiverzitás Konferencia (COP 15), és a 2021. évi ENSZ Klímaváltozási Konferencia (COP 26), és ezeken túlra.
9. A transzformatív tanulás az emberekért és a bolygóért túlélésünk és a jövő generációk életének záloga. Most van ideje a bolygónkért való tanulásnak és cselekvésnek.

